

БЮЛЕТИН на Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци

Брой 10/м. октомври 2025 г.

Традиционна среща
на СППЗ

[Прочети повече](#)

България завладява
веган пазарите

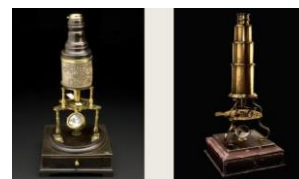
[Прочети повече](#)

Кризисни средства за
сектора

[Прочети повече](#)

Откривателят на
невидимия свят

[Прочети повече](#)

Годишна среща

3-ти и 4-ти декември 2025 г.

гр. Пловдив

хотел „Рамада Пловдив
Тримонциум“

Очакваме ви!

СЪЮЗ НА
ПРЕРАБОТВАТЕЛИТЕ НА
ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ

Имаме удоволствието да Ви поканим на предстоящата среща на СППЗ, посветена на обмена на идеи и визии за по-успешното развитие на нашия Съюз и сектора.

Ще обсъдим новите тенденции и перспективи пред индустрията, както и очакванията за бизнес средата през следващата година – в контекста на геополитическите промени и въвеждането на единната европейска валута.

Срещата ще бъде и чудесна възможност да се видим в приятна атмосфера и заедно да отбележим началото на празничния сезон.

Повече информация може да получите на телефон: 0877 250 993

Очакваме Ви!

Настояваме за гратисен период при въвеждането на новите етикети „Използвай до“

Представителите на българската хранително-вкусова индустрия, част от които и Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци, подкрепяме стремежа на държавните институции да подобряват нормативната уредба и да осигуряват по-голяма яснота за потребителите. В същото време обаче сме убедени, че всяка промяна трябва да бъде прилагана така, че да гарантира плавен преход и да не води до ненужни затруднения за бизнеса.

По повод публикувания за обществено обсъждане проект за изменение на Наредбата, който предвижда замяната на обозначението „Използвай преди“ с „Използвай до“ върху етикетите на бързо развалящи се храни, изразяваме своето категорично становище, че е необходимо въвеждане на гратисен период от шест месеца.

Ние напълно разбираме целта на промяната – да се осигури по-ясна и точна информация за потребителите относно срока на годност на храните. Но незабавното влизане в сила на това изискване ще доведе до сериозни практически проблеми за производителите и дистрибуторите, които разполагат с големи количества отпечатани опаковки и етикети, съдържащи старото обозначение „Използвай преди“. Тези материали са изработени в съответствие с действащите правила и изисквания, но ако новата наредба бъде обнародвана без преходен срок, те ще станат неизползваеми от един ден за следващия. Това би означавало масово бракуване на вече произведени етикети и опаковки, което неминуемо ще доведе до финансови загуби, излишно

разхищение на ресурси и екологичен отпечатък, който може да бъде избегнат.

Шестмесечният преходен период, който предлагаме, е разумен и балансиран вариант. Той ще позволи на всички оператори в хранителната верига – производители, дистрибутори и търговци – да се адаптират към новите изисквания, без да се нарушава нормалният ритъм на работа. В същото време ще гарантира, че потребителите ще получават точна и надеждна информация, както и че преходът към новото обозначение ще бъде ясен и без хаос на пазара.

Нашето предложение предвижда храните, етикетирани съгласно старите правила, да могат да бъдат предлагани на пазара до изчерпване на наличните количества, но не по-късно от шест месеца след влизането в сила на изменението. Така ще се избегнат ненужни загуби и ще се даде време за нормално внедряване на новите етикети.

Считаме, че диалогът между институциите и бизнеса е ключов за успешното прилагане на всяка нормативна промяна. Надяваме се Министерството на земеделието и храните да прояви разбиране към реалните предизвикателства пред индустрията и да отчете необходимостта от този преходен срок.

Ние вярваме, че общата позиция на ХВП ще бъде чута и че с общи усилия можем да постигнем разумен баланс между защитата на потребителите, устойчивостта на бизнеса и опазването на ресурсите.

България печели нови позиции на световния веган пазар

България затвърждава своята ниша в доставките на вегански храни на международната сцена. Четири български компании отвориха широко вратите за родните продукти към европейските пазари, впечатлявайки професионалисти и потребители на международното изложение Veggie World 2025 в Хамбург, Германия. Страната ни участва за 3-ти път на експото с колективен щанд, организиран от Асоциация "Традиционни български консерви" с помощта на Министерството на земеделието и храните и ДФ "Земеделие", като направи значителна крачка напред в утвърждаването си като доставчик на качествени и вкусни растителни и веган-ориентирани храни.

"Булгарконсерв", "Джем и Джем", "Пелтина" и "Консервинвест" се изправиха лице в лице с над 6 000 посетители и 120 изложители от цял свят в най-важния търговски тест за производителите. Те имаха възможност не само да предоставят продуктите си за пряка дегустация и да получат незабавна обратна връзка от потребители и търговци, но и да увеличат видимостта на българските марки и да сверят постигнатото от

постигнатото от тях с тенденциите на международните пазари.

Участието на изложението в Хамбург показва ясно отличителните предимства на българските продукти изцяло на растителна основа и показва, че те могат да се наредят сред водещите в този силно конкурентен сегмент. Качества, като "без консерванти" и "натурални суровини" откриха компотите от праскови и кайсии "Sunny Trails" на "Булгарконсерв", натуралните плодови конфитюри без добавена захар и серията био продукти на "Джем и Джем", като ги превърнаха в едни от най-харесваните на българския щанд. Силно впечатление направи и разнообразната гама зеленчукови консерви, мариновани чушки и добре познатият айвар на "Пелтина", както и традиционните български лютеници "Хорцето" на фирма "Консервинвест" и новият им бренд "My Family".

Освен нови търговски и дистрибуторски канали – чрез контакти на място, срещи с други изложители, потенциални партньори и заинтересовани потребители, българските компании проучиха

проучиха потенциала за последваща адаптация на продуктови линии – чрез идеи за нови вкусове, опаковки и визия, насочени към растящия сегмент веган / растителни храни.

Какво постигнаха българските изложители

"Булгарконсерв", "Джем и Джем", "Пелтина" и "Консервинвест" представиха свои продукти и започнаха целенасочената им комуникация във веган или растителния алтернативен сегмент, отговарящ на новите потребителски очаквания.

Четири производителя демонстрираха потенциала на българските консервирани храни да се позиционират успешно в ниши с нарастващо търсене в Европа, свързани с растителна диета, био продукти и натурални вкусове.

Участието доказва, че български производители не само могат да следват

производители не само могат да следват тенденциите, но и да ги предлагат – създавайки конкурентно предимство чрез традиционно производство, автентични вкусове и ориентация към устойчивост.

"Най-важно за нас бе не само да осигурим присъствие на българските производители на това изложение, но и да го превърнем в стратегическа стъпка към международна реализация в сектора на растителните храни. Радвам се, че компаниите вече имат конкретни резултати: повишена видимост, нови контакти, ясно заявена позиция. Следващата задача е да се капитализира този импулс – чрез развитие на нови продукти, устойчив маркетинг и активна експанзия на европейските пазари – и ние като асоциация и с помощта на държавата ги подкрепяме да постигат своите цели", подчерта Антоанета Божинова.

Обединени от вкуса: СППЗ представя сектора на Inter Food&Drink

За поредна година Съюзът на преработвателите на плодове и зеленчуци (СППЗ) ще вземе участие в най-голямото международно изложение за храни и напитки в България – ИНТЕРФУД & ДРИНК 2025, което ще се проведе от 12 до 15 ноември 2025 г. в Интер Експо Център – София.

Събитието събира на едно място водещи български и международни компании от хранително-вкусовата индустрия, производители, търговци и специалисти от сектора, и предоставя отлична платформа за обмен на опит, идеи и добри практики.

СППЗ ще бъде представен на щанд D16 в зала 3, където посетителите ще имат възможност да се запознаят по-подробно с дейността на Съюза, с ключовите му инициативи и с усилията, които организацията полага за подкрепа на българските преработватели и насърчаване на устойчивото развитие на сектора.

На нашия щанд ще споделим информация

за актуалните програми и проекти, в които СППЗ участва, включително инициативи, насочени към повишаване конкурентоспособността на предприятията, въвеждането на иновации, както и популяризирането на българските плодове и зеленчуци на вътрешния и външните пазари.

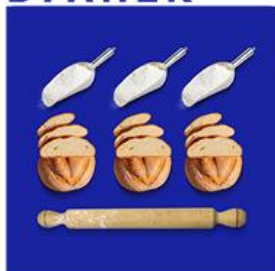
Участието ни в Inter Food & Drink е не само възможност да представим постиженията на българските преработватели, но и да затвърдим позицията на Съюза като активен партньор в развитието на хранително-вкусовата индустрия у нас.

Ще се радваме да Ви посрещнем на нашия щанд, да обменим идеи и да обсъдим възможности за сътрудничество в името на по-силен, иновативен и устойчив сектор за преработка на плодове и зеленчуци в България.

Очакваме ви!

БУЛПЕК

ИНТЕРФУД & ДРИНК

МЕЖДУНАРОДНИ
ИЗЛОЖЕНИЯ

**12-15
НОЕМВРИ
2025**

След пороите консервните фабрики ще останат без суровина за лютеници и пюрета

Не само производителите на зеленчуци, но и преработвателните фабрики тази есен изпитват изключителни трудности с доставките на суровини, след като сушата и 40-градусовите температури изпепелиха не само насажденията с домати, пипер и краставици, но и с останалите зеленчуци и плодове, на които разчитат за производството си. За първи път през това лято сушата до такава степен повреди културите, че на пръсти се броят производителите, отгледали домати, краставици или чушки, отговарящи на стандартите.

„Ситуацията е особено тежка и в момента, защото късните сортове домати за пюре се берат до края на октомври. Но застудаването и поройните дъждове силно ще компрометират и тази реколта“, коментира за синор.бг изпълнителният директор на Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци Антоанета Божинова.

За незапознатите с процеса ще обясним, че всички консервни фабрики прилагат световните системи за контрол на качеството, а те не допускат и един гнил домат, патладжан или някакъв плод да бъде преработен. Заради липсата на работна ръка голяма част от земеделците, които имат договори с фабриките, събират домати с комбайни, но

комбайни, но след дъждове и порои беритбата силно се затруднява. Принципът на комбайните е да засмуква домати, но когато има кал, продукцията неизбежно се замърсява с дребни камъчета и почва. Ако това се получи, фабриките няма как да изкупят похабената суровина. Всичко това означава финансов колапс и за фермери, и за преработватели. Затова и към този момент никой не се наема да прогнозира каква продукцията ще бъде произведена тази година.

През 2024 година, по данни на Националния статистически институт (все още са неокончателни) консервните фабрики в страната са произвели 50 558 тона консервирани зеленчуци, 2 254 т консерви с фасул, 589 т с грах, 11 887 тона консерви, приготвени с оцет като кисели краставички, чушки и др., консервирани плодове 11 544 т и др. Или общо консервната индустрия (без производството на сушени и замразени плодове и зеленчуци) е отчела 76 832 тона храни.

Тепърва ще очакваме статистиката за 2025 година.

Източник: www.bia-bg.com

Сектор „Плодове и зеленчуци“ ще получи 7,4 млн. евро от кризисния резерв

Със 7,4 млн. евро от европейския кризисен резерв ще бъдат подпомогнати стопаните от сектор „Плодове и зеленчуци“, чиито насаждения пропаднаха тази година поради неблагоприятни климатични условия. Това съобщи министърът на земеделието и храните Георги Тахов по време на среща с представители на бранша в МЗХ.

Въз основа на форсмажорните обстоятелства и кризата в страната, породени от суша и измръзвания, България е успяла да защити пред Европейската комисия искането си за допълнителен бюджет за сектора. До момента подобен вид подпомагане за бранша не е предоставяно.

„Вярвам, че тази сума ще бъде допълнително дофинансирана, за да се осигури максимално обезщетение за стопаните. Предвидени са средства в бюджета на Държавен фонд „Земеделие“, които ще бъдат изискани на база правно-нормативната рамка“, посочи министър Тахов.

Приключила е обработката на първата група

Приключила е обработката на първата група заявления и тяхното разглеждане от комисията. Регулярно са изпращани всички резултати от дейността на работната група към ДФЗ, като на база тези таблици и списъци с бенефициенти и парцели се извършват плащанията.

Съгласно определените правила за пропаднали площи са изплатени 32,5 млн. лв. на 1824 земеделски производители, които отглеждат череши, вишни и кайсии.

По време на срещата се дискутираха размерите на ставките за пропадналите площи, като са взети предвид технологичните карти на база стойности на производствени разходи.

Представители на бранша изразиха желание приоритетните теми от сектора да се разглеждат по региони, за да се открият проблемните точки и да се набележат мерки за намиране на конструктивни решения.

Източник: www.mzh.government.bg

Доматената реколта през 2025 г. – стабилен сезон в Средиземноморието и региона

Според последния доклад на организацията АМІТОМ от 20 октомври 2025 г., кампанията за преработка на домати в страните от Средиземноморието и съседните региони премина относително успешно, въпреки климатичните колебания и нарастващите производствени разходи. Макар резултатите да варират по държави, общата картина е на добро качество и стабилни обеми, което запазва баланса в сектора.

Във Франция сезонът приключи в средата на октомври с резултат от 185 000 тона, над очакваните обеми. Производителите отчитат добър Brix индекс и отличен цвят, въпреки трудностите с узряването в югоизточните райони. Според експертите това е една от най-добрите кампании за последното десетилетие.

Гърция завърши сезона спокойно с общо 515 000 тона, а Иран потвърди прогнозните 1.8 милиона тона, като фабриките продължиха работа почти до края на октомври. В Италия, най-големият производител в региона, реколтата достигна 5.8 милиона тона – с много добро качество, макар и при по-ниски средни добиви на хектар. В южната част на страната обаче се отчита по-нисък дял на цели обелени домати заради по-слаби селскостопански и преработвателни резултати.

В Португалия топлото и стабилно време през октомври допринесе за качествена продукция. Кампанията приключи на 18 октомври с 1.3 милиона тона, малко под първоначалните прогнози. В Испания и Турция също бе отчетен добър завършек – съответно 2.4 и 2.2 милиона тона, докато Тунис приключи с около 938 000 тона преработени домати. В Украйна процесът продължава до края на месеца, като общото количество се очаква да

бъде между 450 000 и 480 000 тона.

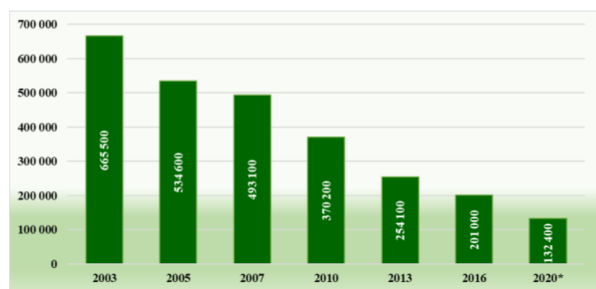
Според данните на АМІТОМ прогнозният обем на домати за преработка в България през 2025 г. е около 40 хиляди тона, което представлява спад от около 33% спрямо 2024 г. Това намаление не отразява непременно общата реколта, а се отнася основно до количествата, преминали през преработвателните предприятия. Причините са комбинация от по-малки засети площи, неравномерни климатични условия и по-ниска натовареност на част от фабриките. Реалните резултати ще бъдат уточнени след приключване на отчетния сезон.

Като цяло, 2025 г. може да бъде определена като неутрална, но успешна година за доματοпроизводителите в региона. Без екстремни климатични събития и със запазено качество на продукцията, кампанията потвърди устойчивостта на сектора и неговата способност да се адаптира към новите икономически и природни реалности.

	Country	2024	2025 p	Variation 25 vs 24
E u r o p e a n	Bulgaria	60	40	-33%
	France	168	185	10%
	Greece	510	515	1%
	Hungary	120	97	-19%
	Italy	5272	5800	10%
	Malta	7	7	stable
	Portugal	1500	1300	-13%
	Spain	3080	2400	-22%
O t h e r s	Egypt	624	780	25%
	Iran	1400	1800	28%
	Tunisia	1000	938	-6%
	Turkey	2700	2200	-18%
	Ukraine	550	470	-15%
	AMITOM	17215	16752	-3%

Земеделието след преброяването: концентрация, спад и предизвикателства

След последното преброяване на земеделските стопанства в България става ясно, че секторът се променя драстично. Общият брой на стопанствата намалява почти трикратно – от над 370 000 през 2010 г. до едва 132 742 през 2020 г. Този спад не е просто статистика: той отразява загубата на поколения земеделци и трудностите, пред които са изправени дребните и семейните стопанства.

Източник: Агостатистика

Данните показват, че концентрацията на земеделска земя и производствени ресурси расте. Малка група от стопанства управлява голяма част от площите: само 9% от стопанствата обработват 85% от използваната земеделска площ. Средната големина на стопанствата се е увеличила до около 33 ха, докато най-големите – над 1 500 ха – оперират близо половината от всички земи. Това означава, че дребните земеделци се оказват все по-малко конкурентоспособни и често напускат сектора.

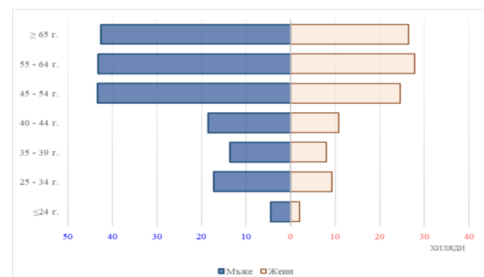
Секторът се характеризира и с драстичен спад на заетостта. От над 1,3 млн. души през 2003 г. заети в земеделието, през 2020 г. остават едва около 294 000. Семейната работна ръка също намалява значително – от над 1,2 млн. до около 233 000. Този срив е резултат както на механизацията, така и на

факта, че младите хора все по-малко виждат бъдеще в земеделието. Възрастовата структура на сектора показва, че почти една четвърт от заетите са над 65 години, а под 35 години са едва 11%.

Не само количеството, но и структурата на производството се променя. Зърнените култури продължават да доминират – около 60% от обработваемата земя, но техническите култури набират относителен дял. В същото време производството с добавена стойност остава ограничено. Много производители се ориентират към базисни суровини, без да имат директен контакт с преработвателите или крайния потребител. Това прави сектора зависим от търговските вериги и ограничава възможностите за добавена стойност.

Образователната структура също е предизвикателство. Почти половината от работната ръка има основно или по-ниско образование, а броят на управители с висше аграрно образование остава малък. Ограниченията в социалната защита и осигуряването също допринасят за нестабилността на сектора.

Възрастова структура на постоянно заетата (семейна и несемейна) работна сила в земеделието през 2020 г. (хил. броя лица)

Източник: Агостатистика

Въпреки това, тенденциите сочат и

Въпреки това, тенденциите сочат и посоки за бъдещето. Големите и устойчиви стопанства продължават да генерират значителна част от продукцията, което подчертава необходимостта от политики, които да подкрепят разнообразието на стопанствата, инвестиции в човешки капитал и връзки между производители, преработватели и потребители. Подобряването на инфраструктурата, условията на труд и социалната сигурност

може да мотивира младите хора да останат и да развият сектора.

Преброяването очертава една ясна картина: земеделието в България се поляризира, дребните стопанства изчезват, а големите стават все по-силни. В същото време остават възможности за модернизация, добавена стойност и устойчиво развитие, стига да се вземат стратегически решения в подкрепа на цялата аграрна екосистема.

Източник: www.zemedeleca.bg

Показатели	Ед.мярка	2003	2010	2020	Изменение 2010 /2003	Изменение 2020/2010
Работна сила в селското стопанство в това число	Брой лица	1 348 108	738 634	293 674	-45%	-60%
Семейна работна ръка от която	Бр.лица	1 288 614	681 466	232 610	-47%	-66%
Единствена или основна дейност	Бр.лица	920 530	456 845	87 999	-50%	-81%
Допълнителна заетост	Бр.лица	368 084	224 621	144 611	-39%	-36 %
Несемейна работна сила	Бр.лица	59 494	57 168	61 064	-4 %	7 %
Вложен труд в селското стопанство	Бр.ГРЕ	791 563	406 519	179 000	-49 %	- 56 %

Човекът, който създаде микроскопа и откри невидимия свят

Микробиологията е фундаментална наука, без която управлението на болести, развитието на ваксини и разбиране на живота щяха да бъдат немислими. Без познанията за микробите нямаше да имаме модерна медицина, хирургия или дори ефективна хигиена.

В древни времена господства теорията за „самозараждането“ — идеята, че живи същества могат да възникват от нежива материя (например червеи от месо). Това обаче е било оспорено през 17 век, когато първите учени започват да изследват невидимия свят с помощта на лещи.

Антони ван Льовенхук — нидерландски самоук изследовател и търговец — е един от първите, който успява да шлифова миниатюрни лещи и да изработи практически микроскопи. С техен помощ той наблюдава „животинчетата“, които днес наричаме микроби, и опровергава идеите за самозараждането.

Роден през 1632 г. в Делфт, Льовенхук развива търговска кариера, но посвещава свободното си време на изучаване на микросвета. Макар да няма формално научно обучение, чрез упоритост и експерименти той постига забележителни резултати: през 1674 г. наблюдава протозои, а в следващите години и бактерии.

Льовенхук изследва капки вода, устни, устата, човешка и животинска тъкан и описва микроорганизмите, които намира — дори сперматозоиди при хора и животни (през 1677 г.). Той допринася и за клетъчната теория, като описва червените кръвни клетки и структурата на различни тъкани.

Той поддържа кореспонденция с Британското кралско научно дружество и изпраща своите наблюдения под формата на писма — от 1673 до 1723 г. Неговите писма водят до публикуване в престижното списание *Philosophical Transactions*, включително първата илюстрация на бактерии през 1683 г.

Льовенхук изработва над 500 лещи — някои дори по-малки от глава на карфица — с увеличение между 50 и 300 пъти. Той пази техниките си в тайна, но неговите постижения променят коренно науката и въведат микробиологията като ключова дисциплина.

Умира през 1723 г. на 90-годишна възраст в Делфт. Без да принадлежи към академична среда, той остава символ на това как любопитството и постоянството могат да доведат до революционни открития.

Източник: www.chr.bg